

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Elementa Doctrinae De Circvlis Coelestibvs, Et Primo
Motv**

Peucer, Kaspar

Vitebergae, 1576

VD16 P 1990

De Ecliptica Sev Via Solis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56559)

Tertium habet ♌ II & ♍ signa calida & hu-
mida, sanguinea, aërea, masculina.

Quartum ♎ III & ♏ continet, frigida & hu-
mida signa, aquea phlegmatica, fœminina.

DE ECLIPTICA SEV VIA SOLIS.

MEDIUM zodiacum secundum latitudinem
describit orbita Solis, quam inde ἡλιακὸν κύκλον
græci, viam Solis & planum Solis latini: Nonnulli
& Eclipticam, quod Luminaribus in ea coniunctis
Sol, oppositis Luna deficit, vocarunt. Ptolemæus δὲ
τὸν κύκλον διὰ μεσῶν τῶν ζῳδίων nominat.

Est autem Ecliptica circulus maior, in medio
I 3 zodia

zodiaci consistens, eumq; Υ πλάτος in duos dirigit
 ment aequales ambitus, octo graduum spacio definitos,
 quem annuo motu proprio Sol in vno perpetuo
 tramite oblique incedens, efformat, & distinguitur
 quatuor punctis cardinalibus, scilicet duobus Aequi-
 noctialibus, totidemq; Solsticialibus, in quatuor qua-
 drantes. Vt enim totus zodiacus, ita Ecliptica aequa-
 tori in duobus tantum punctis velut insidens, reli-
 quo toto ambitu deflectit ab eodem vtrinq; versus
 oppositos mundi polos, vno hemicyclio in boream,
 altero in Austro demisso.

Puncta contactus ἰσημερινὰ seu æquinoctialia
 vocantur, de quibus supra dictum est, Reliqua duo
 ab æquatore remotissima, quæ sunt velut meta recessus
 Solis ab æquatore, quæq; cum Sol attigit, non
 prouehitur ulterius, sed inhibet cursum, seq; ad op-
 positum conuertit Mundi cardinem, ab hac Solis
 conuersione ἡσπικὰ dicuntur, Latini Solsticialia
 puncta nominant. Non quòd Sol ad ea delatus in-
 sistat & commoretur aliquandiu, (nunquam enim
 conquiescit, nunquam cursus intermittit suos) sed
 cum aliquot diebus nec ἰσμβρæ varientur Meri-
 diane, nec diurna nocturnaq; vel prorogentur &
 augeant, vel decurtentur & decreuant spacia
 notabiliter, cunctari & consistere videtur. Horum
 illud

quod in hemicyclio septentrionali ab equatore
 arinum abest, Ἠστικὸς θέρωνος græci, punctum
 æstiuæ latini, alterum ex diametro opposi-
 tum, Ἠστικὸς χιμῆρωνος illi, hi punctum brumæ
 vocant. Solsticium enim hybernum latini brumam,
 æstiuum vero Solstitium absolute, græci illud Ἠστικὸν
 ἡμερῶν, hoc Ἠστικὸν θέρωνος vocant.

Mutant sedes suas hæc puncta dupliciter, tum se-
 cundum longitudinem zodiaci in præcedentia prore-
 cendo, tum ad æquatorem accedendo & recedendo.
 Primum ut puncta æquinoctialia, loca stellarum fixarum
 contra seriem signorum prætereunt, ideo &
 solstitorum dies anticipant. Cum enim Solsticium
 æstiuum circa Olympiadum initium prima die Iulij,
 hoc æque annum Græcis inchoabat Sirij exorto matutino:
 tempore natiuitatis Christi vero 24. Iunij contigerit,
 hoc anno 1551. in quartam horam pomeridianam
 12. diei Iunij labentis incidit. Bruma prima Olym-
 piade ineunte ad primam Ianuarij vel circiter: Na-
 scente Christo ad 25. Decembris, qua die hora no-
 nis duodecima Saluatorem natum perhibent, con-
 tinuebat. Eadem hoc anno in octauam horam 12.
 diei Decembris incurrit.

Secundo, accedunt ad æquatorem Ecliptica ve-
 nit inflexa, tum remouentur iterum eadem rece-
 dente.

I 4 dente.

dente. Testantur enim obseruationes multorum temporum, arcum Coluri solstitiorum his punctis & equatori interiectum, quem maximam Solis obliquitatem seu declinationem vocant, sensim decreuisse.

Ante Ptolemaeum annis quadringentis, Aristarchus Samius eam 23. graduum, 51. scrupulorum, 20. secundorum fuisse deprehendit: Tantam & Ptolemaeus se inuenisse annotauit.

Mahometes Aratensis à Ptolemaeo annis 749. 23. graduum, 35. scrupulorum.

Arzabel Hispanus 190. annis post Albategnium, 23. graduum, 34. scrupulorum.

Prophatius Iudaeus 230. annis post Arzachelum, 23. graduum, 32. scrupulorum.

Dominicus Maria, anno Christi 1491. 23. graduum, 29. scrupulorum.

Vuernerus, anno Christi 1514. 23. graduum, 28. scrupulorum, 30. secundorum.

Copernicus tandem 23. graduum, 28. scrupulorum, & duarum quintarum vnius scrup. reperit.

Ex his (sed consideratis pluribus) & decreuisse regulari motu aequalitatem, & adhuc decreturam, donec assequatur extremum diminutionis terminum, quem 23. graduum, 28. scrup. ponit, post rursus accreturam colligit Copernicus, & maximam

fieri potest, Solis vel Eclipticæ obliquitatem
 graduum, 52. scrupulorum, Minimam 23. gra-
 dum, 28. scrupulorum Differentiam maximæ &
 minimæ 24. scrupulorum esse statuit. Periodicum ve-
 recessus vel diminutionis motum 17 17. annis, to-
 recessus & incrementi motum, & integram
 obliquitatis restitutionem, annis 3434. definit: Ut
 obliquitate, puncta maximæ declinationis,
 Solstitialia vocantur, annuatim scrupulis primis
 secundis 17, tertijs 24, quartis 9: Diētim vero,
 scrupulo secundo vno, Tertijs 2, totidemq; quartis,
 propius ad æquatorem admoueantur, & augete
 obliquitate, eadem lege & conditione, eodemq; mo-
 rursum abducantur.

Ut vero Æquinoctialia puncta Eclipticam in
 hemicyclium boreum & austrinum dissepunt, sic
 Solstitialia eandem in hemicyclium ascendens ac de-
 scendens dirimunt. Ascendens à principio Capricor-
 ni init, & Geminorum extremo puncto finitur, com-
 plectiturq; Capricornum, Aquarium, Pisces, Arie-
 tem, Taurum, Geminos. Descendens, à principio
 Cancris ad finem Sagittarij pertingit, & Cancrum,
 Leonem, Virginem, Libram, Scorpionem, Sagittarium
 continet. In illo hemicyclio Sol ab austrina regione
 ascendit ad nos: in hoc à nobis in austrum digredi-
 tur, indeq; nomina sumpta sunt.

Vsus Eclipticæ præcipuus est ad peruestiganda tempora ortus atq; occasus stellarum errantium & fixarum. Omnes enim et referuntur, et maximis Circulis ductis per stellarum loca atq; Eclipticæ polos, accommodantur ad puncta Eclipticæ, quæ ipsæ extra planum eius positæ versus alterutrum polorum, respiciunt, differunt enim vera stellarum loca in Eclipticæ ab his, quibus cum exoriuntur & occidunt.

Et horum quidem Circulorum, alij arcubus, qui stellarum veris locis & Eclipticæ intercedunt, tum denotant vera stellarum loca, tum distantiam earundem à plano Eclipticæ, quam $\pi\lambda\acute{\alpha}\tau$ & græci, latitudinem latini vocant, demonstrant. Alij loca quibus cum euehuntur, & rursus curriculo peracto, sub occasum deuoluuntur, designant. Referuntur autem stellæ ad Eclipticam propter Solem, qui & in eo delatus circulo, vices ac discrimina dierum noctiumq; parit, ac mira varietate temperat, & reliquos cursus regit ac moderatur.

DE COLVRIS.

COLVRI vocantur generaliter omnes circuli maiores per mundi polos ducti. Nomen inde sortiti sunt, quod in mundi conuersione integri nunquam, ut reliqui circuli, sed mutili cernuntur. Arcus enim vtrinq; circa polos oppositi, in obliquo
 sphaera